

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Szabó József*

Cím: *Modern bérpalota épül a régi Pest egyik legöregebb újságházának helyére*

Forrás: *Budapest 1936 IV. 4.*

Budapest

(Hely)

1936 IV. 4.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

070.16

Hely

Idő

"1936"

Személy

Helyszám

Modern bérpalota épül a régi Pest egyik legöregebb újságházának helyére

A modernizálódó Budapest és elsősorban az öreg Belváros tarka-barka arculata ismét szegényebb lett egy színfolttal, bucsuzik egyik eredeti, nevezetes épületétől. Néhány napja bontják a vén vármegyeház tőszomszédságában épült híres újságházat, a Wodianer F. és Fiai néven ismert, nemrég megszünt kiadvállalat kétemeletes nyomdaépületét. A Városház-tér, Gerlóczy-utca és Dalmady Győző utca járókelői már csak a ház kapuja előtt felhalmozott téglarakásokból következtethetnek arra, hogy a kopott, patinás belvárosi újságháznak második emelete is volt még nemrég. Talán már napok múlva megindulnak a lebontott ház helyén az új bérpalota építkezési munkálatai. Mert bérpalotát épített a régi Budapest egyik jelentős kulturális épületének megüresedő telkére az új tulajdonos, egyik nagy pesti bank s az új ház lakóinak legtöbbször semmit se tud majd arról, milyen jelentőségű volt ez a ház, amelynek helyén polgári álmukat alusszák, a múlt század végének függetlenségi politikai csatáinak idején s a béke utolsó éveiben...

A Wodianer-palota történetét a megyeház levéltárának egyik okmánya őrzi s mai szavakkal körülbelül annyit mond, hogy a Dalmady Győző-utca helyén lévő Sarkantyus-utcában, földszintes belvárosi ház volt kezdetben s Wodianer Fülöp, a kiadócég alapítója építtette át újságházzá, amikor megalapította Kossuth-párti napilapját, a régi Pest kispolgárainak kedvelt újságját, a *Budapest*-et. A mai kétemeletes, lebontás alatt álló ház tehát hetven-nyolvan éven felül van. Akkor találkozóhelye volt a magyar szellemi élet legkiválóbbjainak.

Öreg, szemével már csak a múltba néző kollégával beszélgetek a Wodianer-palota fénykoráról

— Ma már egy lap nyomtatására is alig-alig lehetne alkalmas, akkoriban itt készült két napilap, a *Budapest* és a *Kis Újság*, Kossuth Lajos politikájának néplapja, az országosan kedvelt *Mátyás diák* s később az első magyar sportlap, a régi *Sporthírlap*.

Egyéb nyomdai munkákról nem is szólok — mondja — s kik jártak ide, mulik-málik az

idő, maguk, öcsém, legfeljebb csak névleg ismerhetik ezeket a szerkesztői neveket, mint Gracza György, Szatmári Mór, Füzesséry István a *Budapest*-nél és Kovács Dénes dr., aki negyven évig szerkesztette az öreg *Kis Újságot*. Vezércikket írt a *Budapestbe*: Jókai Mór, Irányi Dániel, Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf, Justh Gyula, Ugron Gábor, Polónyi Géza, Visy Imre, Törs Kálmán, Hefli Ignác. No, ugy-e, hogy csak olvasmányokból ismeri őket? ... — szól közbe kedvesen s folytatja a névsort —: állandóan írt a szabadsághős Damjanich özvegye, Damjanich Jánosné, a „nemzet özvegye” s hogy a már feledésbe merülő írók közül is említsek valakit: Farkas Emőd, a maga idejében ünnepelt tárca-novella író, egyfolytában és haláláig, negyven éven át volt a Budapest belső munkatársa.

Ülök szemben az öregurral s megmondom, egyenest meghatódottan. Amikor például azt hallgatom, hogy Mikszáth majdnem a Budapesthez szerződött, de Wodianer Fülöp makacssága miatt a konkurrenciához ment, csak annyit tudok mondani:

— Ennyi nagy név együtt!

— Igen, az úgy volt, hogy az öreg Wodianer pontos fizető volt, jó gázsit adott, de az volt a „rögeszméje”, hogy utólag fizet. Mikszáth a szerződötési tárgyalás során viszont semmi más különösebbet nem kívánt, minthogy előre kapja a fizetését. „Fülöp” —

így említi — nem engedett az elvéből. Mikszáth se. Fülöp aztán örökre sajnálta ezt a makacsságát... És a karácsonyok, a régi karácsonyesték a szerkesztőségben! Az öreg Wodianer kuglófot és kávé küldött fel elsőemeleti lakásából a második emeletre az inspekciónak — mert persze, mindnyájan bent ültünk szentestén is s „munkában” — mosolyog —, vártuk a nagy ünnepet. A munka kuglóf és haboskávét mellett kártyázgatás volt... Hát ez már mind múlt, fiam — így az öreg kolléga —, lehet írni

róla regényt is, de ma inkább csak sorokba jobb összesűriteni. Romantikának tűnik az egész, igaz-e, öcsém!

Hát mit felelek?...

...A házat lebontják, a romantika a

multé, évek múlva talán már csak az ősbérvárosiak tudják, mi is volt a Városház-tér és Dalmady-utca sarkán épült új bérpalota helyén...

Szabó József